

Driftsoverførsler fra 2022 til 2023

23/630 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

I denne sag opgøres budgetoverførslerne fra 2022 til 2023 på driften. Overførslerne på anlæg behandles i en særskilt sag på dette møde. Der søges i denne sag om overførsel af budget på 70,5 mio. kr. på driften fra 2022 til 2023. Til sammenligning udgjorde driftsoverførslerne 88,3 mio.kr. fra 2021 til 2022 inkl. kompensation for ekstraudgifter vedr. Covid-19. Forbruget af overførsler fra 2022 til 2023 skyldes dels, at der i budget 2022 var afsat pulje på 1 mio. kr. til brug af overførsler, stigende udgifter på velfærdsområdet, merudgifter vedr. Covid-19 og Ukraine, samt at enkelte aftaleholdere har valgt, at lægge beløb i kassen.

Driftsområderne indenfor servicerammen er som udgangspunkt omfattet af overførselsadgang, dog er en række områder undtaget herfra. I bilaget ”Fortegnelse over områder uden overførselsadgang mellem årene” ses den samlede fortegnelse over konti undtaget overførselsadgang, og disse principper er der taget højde for ved opgørelse af overførslerne på driften.

Hvis der ses på driftsoverførslerne på de enkelte aftaleenheder, er billedet, at overførslerne procentvis er højere på de centrale aftaleholdere, mens de typisk er lavere på de decentrale aftaleholdere som f.eks. plejecentre, sociale institutioner, skoler mv.

I denne sag tages også stilling til eventuel kompensation for restbeløbet vedr. Covid-19 og Ukraine udgifter. En fuld kompensation vil betyde, at overførslerne vil stige med yderligere ca. 3,3 mio. kr. og dermed være på i alt 73,8 mio. kr. fra 2022 til 2023.

For at værne om den enkelte aftaleholders tilskyndelse til at disponere økonomisk forsvarligt er det vigtigt, at der er overførselsadgang mellem årene. Samtidig er det vigtigt at sikre kommunens likviditetsstyring og sikre overholdelse af servicerammen. Dette sikres ved det vedtagne clearings-/koordineringsprincip for brug af overførsler.

I den opdaterede økonomiske politik, der er vedtaget af Kommunalbestyrelsen i februar 2021, er det besluttet at der i budgetlægningen indarbejdes en pulje i budgettet til at imødegå en delvis anvendelse af overførslerne i et givent år uden at servicerammen overskrides. I budgetaftalen for 2023 er der indarbejdet en pulje på 4,2 mio. kr., der gør det muligt at anvende en større del af de opsparede midler i et efterfølgende år. På Kommunalbestyrelsens møde i december, blev puljen fordelt på udvalgsniveau og fagudvalgene har på møderne i marts forholdt sig til, hvordan beløbet fra puljen forventes anvendt i 2023. Dette er blandt andet til udvikling af studiemiljø og levende bymidte, clearing med fokus på investeringer for at indhente effektiviseringsgevinster, forberedende arbejder, projektering og udbud af projektet med ”Skålen” og forbedring af arbejdsmiljø og borgerbetjening i Kulturperronen – Borgerservice og Bibliotek i Auning.

Hvis den enkelte aftaleholder har haft et mindreforbrug, som overstiger 5%, skal der kort redegøres for årsagen hertil. Det fremgår af den vedlagte oversigt over overførsler pr. aftaleenhed.

De aftaleenheder, der har et merforbrug på over 2,5 %, udarbejder en handleplan, der beskriver, hvordan merforbruget er opstået og hvordan det aktuelle merforbrug nedbringes. I regnskab 2022 er der 6 aftaleholdere, der har et merforbrug på over 2,5%. Til sammenligning var der fire aftaleholdere, der sidste år havde et merforbrug på over 2,5%.

Der er udarbejdet handleplaner for 4 af disse aftaleholdere, idet 2 aftaleholder ikke skal udarbejde handleplan efter indregning af korrektioner samt tilførsel af beløb fra den afsatte pulje vedr. særligt dyre enkeltsager. Puljen anvendes fuldt ud på både Børne- og Ungdomsudvalget og Voksen- og Plejeudvalgets område 2022.

Øvrige korrektionerne i forhold til opgørelse af overførselsbeløbene omhandler dels beløb, hvor aftaleholder har besluttet at lægge et beløb i kassen samt modregning af beløb tildelt fra puljen til brug af overførsler, som var på i alt 1 mio. kr. i 2022.

Tabel 1 - Budgetoverførsler opgjort på drift.

Udvalg	Mindreforbrug på områder med overførselsadgang	Korrektioner	Overførsel i alt til 2023
Mio. kr.			

		Inkl. pulje til brug af overførsler.	
Økonomiudvalget	41,5	-12,4	29,1
Erhvervsudvalget	5,2	-0,1	5,1
Arbejdsmarkedsudvalget	3,6	-0,0	3,6
Børne- og Ungdomsudvalget	15,3	0,8	16,1
Kultur- og Fritidsudvalget	8,9	-0,1	8,9
Miljø- og Teknikudvalget	11,9	-0,1	11,9
Voksen- og Plejeudvalget	-6,7	2,5	-4,2
Hovedtotal	79,7	-13,2	70,5

-=reducerer budgettet, +=øger budgettet

Tabel 1 viser udvalgenes overførselsbeløb fra 2022 til 2023, samt korrektioner, der lægges i kassen og tilføres fra pulje vedr. særlig dyre enkeltsager. Beløbene, der lægges i kassen, vedrører beløb, som aftalegiver og aftaleholder har besluttet at tilføre kassen samt beløb fra pulje til brug af overførsler 2022.

På Økonomiudvalget område er der et samlet restbudget på 41,5 mio. kr. Heraf udgør 34,9 mio. kr. overførsler fra tidligere år. I indeværende år skyldes mindreforbruget primært tværgående puljer og tværgående initiativer, hvor der bla. reterer et beløb i centrale puljer under Økonomiudvalget på 2,6 mio. kr. Samlet set lægges 12,4 mio. kr. i kassen vedrørende Økonomiudvalget.

Som det fremgår af tabel 2 har der fra 2018-2021 været en stigning i overførslerne mens der er et fald på 14,5 mio. kr. fra 2021 til 2022. De store overførsler bunder i en akkumuleret effekt fra tidligere år, som hænger sammen med, at der værnes om den enkelte aftaleholders tilskyndelse til at disponere økonomisk forsvarligt og sikre en langsigtet økonomisk balance samtidig med, at det er vigtigt at sikre kommunens likviditetsstyring og overholdelse af servicerammen.

Tabel 2 - Udvikling i overførselsbeløb 2018-2022

År	Overført til drift følgende år (mio. kr.)	Udviklingen i overførselsbeløb i forhold til året før (mio. kr.)

2018	51,7	5,0
2019	64,5	12,8
2020	*87,6	23,1
2021	*88,3	0,7
2022	73,8	-14,5

*Beløbet er inklusive beløb som ved overførselssagerne er givet til dækning af ikke finansierede Covid-19 udgifter.

I nedenstående tabel sammenlignes overførslerne fra 2022 til 2023 med overførslerne fra 2021 til 2022 for hvert enkelt udvalg. Den største ændring ses på Børne- og Ungdomsudvalgets område, hvor overførslerne er faldet med 6 mio. kr. i 2022, hvilket skyldes merudgifter vedr. særligt dyre enkeltsager samt en stigning i antallet af anbringelser på opholdssteder. Der ses en størst opsparing på Erhvervsudvalgets område, som primært skyldes et mindreforbrug på EU-puljen.

Tabel 3 - Sammenligning med sidste års overførsler på driften

Udvalg Mio. kr.	Overførsel til 2022	Forbrug (-) /Opsparing (+) i 2022	Overførsel i alt til 2023
Økonomiudvalget	34,9	-5,8	29,1
Erhvervsudvalget	3,7	1,4	5,1
Arbejdsmarkedsudvalget	5,6	-2,0	3,6
Børne- og Ungdomsudvalget	23,2	-6,0	17,2
Kultur- og Fritidsudvalget	8,3	0,6	8,9
Miljø- og Teknikudvalget	11,2	0,7	11,9
Voksen- og Plejeudvalget	1,5	-3,5	-2,0
Hovedtotal	88,3	-14,6	73,8

Covid-19 merudgifter

Covid-19 situationen har haft indflydelse siden 2020 og har medført merudgifter på Velfærdsområdet særligt i årets første måneder inden alle restriktioner bortfaldt. Der har været udgifter til drift af testcentre og vaccinationssteder, udgifter til værnemidler, udgifter til test af

personale i ældreplejen og udgifter til vikarer pga. sygemeldte medarbejdere. På skolerne har der også været ekstra udgifter til testning af elever og personale samt øget behov for vikardækning.

Udmeldingen fra regeringen har været, at udgifter til Covid-19-udgifter ikke må fortrænge øvrige borgernære udgifter og at kommunerne kompenseres for nettomerudgifterne. Kommunen fik i forbindelse med midtvejsreguleringen i sommeren 2022 kompensation for merudgifter på 4 mio. kr. i 2022. Der er ikke tale om en kompensation krone-for-krone i den enkelte kommune.

De samlede opgjorte nettomerudgifter til Covid-19 udgjorde i 2022 6,4 mio. kr. Heraf er der kompenseret for 4 mio. kr. Det medfører, at 2,4 mio. kr. af Covid-19 udgifterne ikke er finansieret. I nedenstående tabel ses en oversigt fordelt på udvalgsniveau:

Mio. kr.	Tabel 3: Samlet oversigt over Covid-19 merudgifter indenfor servicerammen			
(mio. kr.)	Covid-19 netto-merudgifter	Kompensation fra Staten	Ikke finansieret	Kompensationsgrad
Børne- og Ungdomsudvalget	1,1	1,0	0,1	89%
Voksen- og plejeudvalget	5,3	3,0	2,3	56%
I alt	6,4	4,0	2,4	62%

Hovedreglen i den økonomiske politik er, at der ikke gives tillægsbevillinger, hvis udgiften kan dækkes indenfor udvalget. Den manglende kompensation udgør 2,4 mio. kr. og sammenholdt med, at der i forbindelse med overførselssagen lægges godt 12 mio. kr. i kassen indstilles det i overførselssagen, at de 2,4 mio. kr. dækkes af med en del af midlerne der ellers skulle i kassen.

Ukraine merudgifter

Regnskab 2022 har været påvirket af ekstraordinære udgifter på grund af situationen i Ukraine og indvandring af fordrevne fra Ukraine. Det har medført ekstra udgifter til modtagerklasser og dagtilbud, psykologbehandling, administration i jobcentret og borgerservice omkring beskæftigelses-, jobformidlings- og boligplacering, samt indkvartering- og merudgifter til midlertidige boliger. Kommunalbestyrelsen besluttede i april at give en bevilling på 5,8 mio. kr. fra puljen til værn om servicerammen til dækning af merudgifterne i 2022. Efterfølgende har Norddjurs Kommune modtaget kompensation fra Staten på 1,9 mio. kr. som er lagt tilbage i puljen.

Mio. kr.	Tabel 3: Samlet oversigt over Ukraine merudgifter på driften			
	Indenfor servicerammen			
(mio. kr.)	Ukraine netto-merudgifter	Kompensation	Ikke finansieret	Kompensationsgrad
Økonomiudvalget	2,3	2,4	0	100%
Arbejdsmarkedsudvalget*	1,1	0,5	0,6	45%
Børne- og Ungdomsudvalget	3,4	2,4	1,0	71%
Miljø- og Teknikudvalget*	3,0	0,5	2,5	16%
I alt	9,8	5,8	4,1	41%

*Konteret på område uden overførselsadgang

Hovedreglen i den økonomiske politik er, at der ikke gives tillægsbevillinger, hvis udgiften kan dækkes indenfor udvalget. I lighed med behandlingen af merforbrug på Covid-19 udgifter i tidligere år indstilles det, at der kompenseres for ikke-finansierede Ukraineudgifter på Børne- og ungdomsudvalgets område på 1 mio. kr. i overførselssagen under hensyn til beløbets størrelse og da der i overførselssagen lægges godt 12 mio. kr. i kassen. På de øvrige udvalg er udgifterne afholdt på områder uden overførselsadgang.

Gældsafvikling på lån på Voksen- og Plejeudvalget

På mødet i Kommunalbestyrelsen den 13. december 2022 blev det besluttet at give en tillægsbevilling på 5,6 mio. til Voksen- og Plejeudvalget. Tillægsbevillingen blev givet som et lån indenfor servicerammen. Voksen- og Plejeudvalget var i den situation, at deres indmeldte forbrug i 2022 oversteg udvalgets samlede budgetramme incl. overførte midler fra tidligere år.

I den vedtagne økonomiske politik er hovedreglen, at der ikke gives tillægsbevillinger i årets løb og Kommunalbestyrelsen har derfor vedtaget 3 hierarkiske principper for imødegåelse af dette. Det første princip er, at udvalget skal iværksætte initiativer på eget område. Dette var sket, men ikke i tilstrækkeligt omfang. Det andet princip er, at udvalget kan søge om finansiering fra de centrale puljer og afdrage lånet over de næste 1-5 år afhængigt af beløbets størrelse. Det tredje princip er, at øvrige udvalg i helt ekstraordinære tilfælde kan hæfte for det merforbrug sammen med det pågældende udvalg.

I nærværende tilfælde blev det besluttet, at bevillingen til Voksen- og Plejeudvalget på de 5,6 mio. kr. blev givet som et lån jævnfør princip nr. 2 og skulle finansieres af puljen til værn om servicerammen. Det blev desuden besluttet, at Voksen- og Plejeudvalget skal fremsende en handlingsplan til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen for tilbagebetaling af bevillingen i forbindelse med overførselssagen ved regnskabsafslutningen for 2022.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til en handleplan for tilbagebetaling, som betyder, at der afdrages 1 mio. kr. i 2023, 3 mio. kr. i 2024 og 1,6 mio. kr. i 2025. Der pågår på nuværende tidspunkt et arbejde med at lave forslag til den konkrete udmøntning for afdraget i 2023. Forslaget vil blive behandlet på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 26. april 2023 i forbindelse med budgetopfølgningen for marts 2023. Efterfølgende sendes forslaget til høring hos relevante høringsparter, og den endelige behandling sker på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 31. maj 2023, Økonomiudvalgets møde 13. juni 2023 og Kommunalbestyrelsens møde den 20. juni 2023. Tilsvarende vil de konkrete udmøntninger i 2024 og 2025 blive behandlet og indarbejdet i forbindelse med budgetopfølgninger de pågældende år.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

I forhold til overførsler mellem årene på driften følger dette principperne i den økonomiske politik omkring clearings- og koordineringsprincippet for brug af overførsler.

I budgetaftalen for 2023 er der afsat en pulje på 4,2 mio. kr. i 2022 på Økonomiudvalgets område, der åbner op for, at aftaleenhederne kan anvende en del af deres overførsler fra tidligere år uden forudgående clearing. Beløb fordelt fra denne pulje skal reguleres i overførselssagen næste år fra 2023-2024.

Økonomiske konsekvenser

Reglerne for overførsel og herunder clearingsprincippet sikrer, at der ikke kan ske overskridelse af servicerammen og øget træk på likviditeten.

Budgetoverførslerne på driften fra 2022 er opgjort på områder indenfor servicerammen, og som det ses af årsberetningen for regnskab 2022 er servicerammen overholdt på trods af merforbrug på

særligt socialområdet. Udgifterne ligger samlet set 0,6 mio. kr. over servicerammen som for Norddjurs Kommune udgør knap 1,8 mia. kr. og afvigelsen i regnskab 2022 er dermed marginal.

Ifølge den økonomiske politik er eksterne projektmidler, undtaget fra clearings- /koordineringsprincippet for overførsler. Der er således fuld overførselsadgang og mulighed for anvendelse af 100% af disse overførsler. For at der ikke skal ske overskridelse af servicerammen vil der kunne cleares med puljen til værn om servicerammen til dækning af de overførsler, som omhandler eksterne projektmidler. Eksterne projektmidler dækker eksempelvis projekt under UngNorddjurs, der er finansieret af Statens kunsthøj, Willum fonden og ungdomsskoleforeningen. Forvaltningen vurderer, at der samlet set forventes forbrug af overførsler vedr. eksternt finansierede projekter på ca. 0,5 mio. kr. Denne forventning vil blive fulgt i de kommende budgetopfølgninger i 2023.

Lovgrundlag

Overførsler mellem regnskabsår betragtes som bevillinger til det oprindelige budget og er dermed omfattet af Styrelsesloven, hvoraf det fremgår, at foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling.

Endvidere er budgetloven er styrende for kommunernes rammer på drift og anlæg i det enkelte år samt eventuelle sanktioner ved manglende overholdelse.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at

1. der gives en tillægsbevilling på driften på i alt 70,5 mio. kr., jævnfør tabel 1 finansieret af kassen.
2. der gives en tillægsbevilling på 3,3 mio. kr. til dækning af de ikke finansierede Covid-19 og Ukraineudgifter. Bevilling finansieres af mindreforbrug med overførselsadgang der ellers ville blive tilført kassen.
3. 0,5 mio. kr. af den afsatte pulje til værn om servicerammen på Økonomiudvalget reserveres til dækning af forbrug af overførsler vedrørende eksternt finansierede puljer, hvor der er 100% overførselsadgang, jævnfør den økonomiske politik.

Bilag:

1 - 3449038	Åben	Overførsler fra 2022 til 2023 - Bilag til ØK	(37554/23)	(H)
2 - 3449029	Åben	Handleplaner - samlet bilag	(37545/23)	(H)
3 - 3449037	Åben	Overførsler mellem regnskabsår	(37553/23)	(H)